

Onderzoek vluchtelingen gemeente Halderberge

Rapportage

Gemeente Halderberge

Postbus 5
4730 AA Oudenbosch

**Necker
van Naem**

Over het onderzoek

Waarom dit onderzoek?

De opvang van vluchtelingen is een onderwerp dat in heel Nederland speelt. Ook in Halderberge is het onderwerp van gesprek. Eind oktober 2015 heeft de gemeenteraad een verzoek voor de opvang van 600 tot 750 vluchtelingen voor 10 jaar afgewezen. De raad heeft het college van burgemeester en wethouders met een opdracht op pad gestuurd: zoek uit wat dan wel mogelijkheden zijn voor opvang van lagere aantallen vluchtelingen in onze gemeente. Hiervoor hebben zij Necker van Naem ingeschakeld.

Het onderzoeksmodel

Het onderzoek geeft zicht op bestaande zorgen bij inwoners over de huisvesting van vluchtelingen in Halderberge. Ook laat het onderzoek zien in hoeverre het standpunt van respondenten verandert wanneer de gemeente aan bepaalde voorwaarde(n) zou kunnen voldoen.

Digitale vragenlijst

Met een digitale vragenlijst van maximaal 15 gesloten vragen en 2 open vragen, zijn de inwoners van Halderberge van 29 februari tot en met zondag 13 maart 2016 bevraagd op de huisvesting van vluchtelingen in hun gemeente. Minder digitaal vaardigen konden de vragenlijst op papier aanvragen bij de gemeente. Deze vragenlijsten zijn vervolgens door het onderzoeksbureau verwerkt.

Respons

De analyse in deze onderzoeksrapportage is gebaseerd op de respons van 7.245 respondenten die de vragenlijst volledig hebben ingevuld. Dit geeft een representatief beeld voor de inwoners van Halderberge, dat betekent dat er zowel qua aantal voldoende respondenten zijn (meer dan 1.000) en dat respondenten op sociologische/economische kenmerken en de kernen waar ze wonen een afspiegeling zijn van de gehele populatie van de gemeente Halderberge van 18 jaar en ouder.

Inhoudsopgave

Over het onderzoek	2
	4
Samenvatting	4
1.1 / Het algemene beeld bij dit onderzoek	4
1.2 / Leeswijzer	5
Rapportage	6
1.3 / Draagvlak algemeen en per kern	6
1.4 / Aard van de zorgen van respondenten	8
1.5 / Wat vinden respondenten die zich geen zorgen maken belangrijk?	9
1.6 / Mogelijk beïnvloeden draagvlak respondenten	10
1.7 / Begeleiding van vluchtelingen	11
1.8 / Draagvlak aantal vluchtelingen	12
1.9 / Draagvlak wijze van huisvesten vluchtelingen	13
1.10 / Draagvlak soorten opvang	14
1.11 / Open commentaren	15
Onderzoeksverantwoording	17

1

Samenvatting

1.1 / Het algemene beeld bij dit onderzoek

Ongeveer twee derde van de respondenten in de gemeente Halderberge (63%) is het ermee oneens dat de gemeente vluchtelingen opvang zou moeten bieden. Ten aanzien van oorlogsvluchtelingen is dit percentage lager, namelijk 48%. Respondenten staan dus anders tegenover *oorlogsvluchtelingen* dan tegenover vluchtelingen in het algemeen.

Eveneens ongeveer twee derde van de respondenten (68%) maakt zich zorgen over het feit dat de gemeente vluchtelingen moet huisvesten. Dit betekent dat zorgen niet alleen leven onder tegenstanders van de opvang van vluchtelingen, maar ook onder voorstanders. De vermelde percentages over de gemeente als geheel wijken weinig af van percentages in de afzonderlijke kernen van de gemeente. De zorgen die het vaakst worden aangegeven, betreffen: 1) een andere manier van leven (89%); 2) kosten (70%) en; 3) onveiligheid (64%). Desgevraagd weegt voor respondenten een andere manier van leven het zwaarst (49%).

De belangrijkste aandachtspunten die respondenten meegeven voor het huisvesten van vluchtelingen zijn: 1) ondersteuning om Nederlands te leren (78%); 2) goede begeleiding (77%), en; 3) ondersteuning om snel te integreren (76%). In het geval dat de gemeente tegemoet zou kunnen komen aan de aandachtspunten die door respondenten als meest zwaarwegend wordt aangegeven, daalt het percentage dat zich actief zorgen maakt met 11% (van 68% naar 57%).

Afzonderlijke zorgen waarvan – bij het tegemoetkomen eraan – het meest invloed uit gaat op een verschuiving van de positie van respondenten betreffen: 1) psychische problemen; 2) werkgelegenheid, en; 3) de wachttijd voor huurwoningen. Tijdens het onderzoek gaven 633 respondenten aan in de begeleiding van vluchtelingen zelf een rol te willen spelen.

Indien de gemeente bij de opvang van vluchtelingen rekening wenst te houden met de door respondenten aangegeven maximale aantallen vluchtelingen en de duur van de opvang, dan kunnen hiervoor de tabellen op pagina 12 handvatten bieden. Die tabellen laat zien dat bijvoorbeeld onder 35% van de respondenten draagvlak bestaat voor de opvang van 101 tot 200 vluchtelingen en dat voor een opvangduur tussen de 1 en 2 jaar een draagvlak van 38% bestaat.

Een kleine meerderheid van de respondenten (55%) kiest voor een gelijkmatige verdeling van vluchtelingen over de kernen, waar 36% van de respondenten wenst dat de spreiding afhangt van de geschiktheid van opvanglocaties. Andere zaken waarover de respondenten verschillen van inzicht zijn: het als gemeente zelf huisvesten tegenover het extra bijdragen aan opvang in andere gemeenten in West-Brabant, en; het organiseren van voorzieningen voor vluchtelingen.

1.2 / Leeswijzer

In navolgend rapport geven wij in woord en beeld een uitgebreidere weergave van de resultaten van het onderzoek naar de bereidheid tot de huisvesting van vluchtelingen.

We beschrijven allereerst het draagvlak binnen de gemeente Halderberge voor de opvang van vluchtelingen. Daarin belichten we per kern waar de zorgen van inwoners zitten. Een deel van de respondenten geeft aan zich zorgen te maken over de huisvesting van vluchtelingen.¹ In de volgende paragrafen van het onderzoek kijken we daarom naar de achtergrond van deze zorgen.

Zowel respondenten die zich zorgen maken als respondenten die aangeven dit niet actief te doen hebben we gevraagd wat zij belangrijk vinden bij het huisvesten van vluchtelingen.

¹ In het onderscheid tussen de 'eens, ik maak me zorgen'-groep en de 'oneens, ik maak me niet actief zorgen'-groep is de groep die zich niet actief zorgen maakt over dat de gemeente vluchtelingen moet opvangen, gedefinieerd als de groep respondenten die zich op de 4 meest linker posities van de vraag hadden gepositioneerd (inclusief de middenpositie). Respondenten die zich op de middenpositie hadden gepositioneerd, kregen in het vervolg van de enquête dezelfde vragen als degenen die zich geen zorgen maken over het feit dat de gemeente vluchtelingen moet huisvesten.

Rapportage

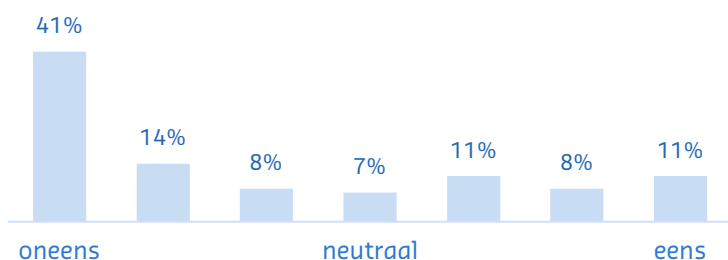

Kern	Aantal respondenten	Foutmarge ²
Bosschenhoofd	565 respondenten	<5%
Hoeven	1521 respondenten	<5%
Oud Gastel	1652 respondenten	<5%
Oudenbosch	3245 respondenten	<5%
Stampersgat	262 respondenten	6%

1.3 / Draagvlak algemeen en per kern

De eerste vragen in het onderzoek gingen in op een eventueel onderscheid tussen vluchtelingen en oorlogsvluchtelingen. Onderstaande twee vragen zijn in de vragenlijst op één pagina aan de respondenten getoond. Het verschil tussen beide vragen was hierdoor zichtbaar. Dit kan ook (een deel van) het verschil in antwoorden verklaren.

Onze gemeente zou vluchtelingen opvang moeten bieden (n=7.245)

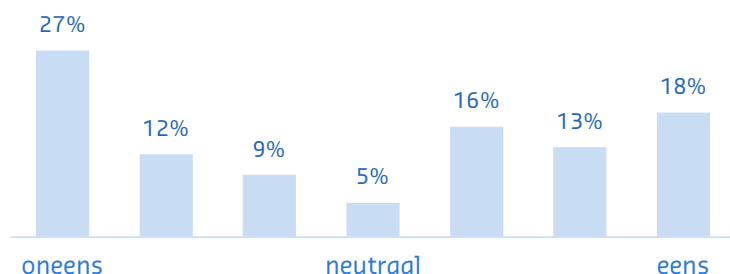

63% van de respondenten is het er in meer of mindere mate **mee oneens** dat er vluchtelingen worden opgevangen. 37% is het hier wel **mee eens** of staat hier **neutraal** tegenover. 52% van de respondenten neemt een uiterste positie op de vraag in (respectievelijk 41% helemaal aan de 'oneens' zijde en 11% aan de 'eens' kant). Als we naar de antwoorden per kern kijken zien we slechts kleine verschillen. Omdat we per kern een kleiner aantal respondenten hebben, is de foutmarge hier groter dan wanneer we over het totaal aantal respondenten spreken (zie ook de tabel bovenaan deze pagina).

Kern	Oneens	Neutraal of eens
Bosschenhoofd	68%	32%
Hoeven	61%	39%
Oud Gastel	67%	33%
Oudenbosch	61%	39%
Stampersgat	67%	33%

² Foutmarge: Bijvoorbeeld, als er sprake is van een foutmarge van 3% en 47% van de respondenten een bepaald antwoord geeft, dan kan u er met grote zekerheid van uitgaan dat als u diezelfde vraag aan de volledige populatie had gesteld, tussen 44% (47-3) en 50% (47+3) datzelfde antwoord gegeven zou hebben. Voor meeste kernen en de voor de gehele gemeente ligt de foutmarge ruim onder de 5%, dit is vergelijkbaar met bijvoorbeeld landelijke peilingen over de zetelverdeling in de tweede kamer.

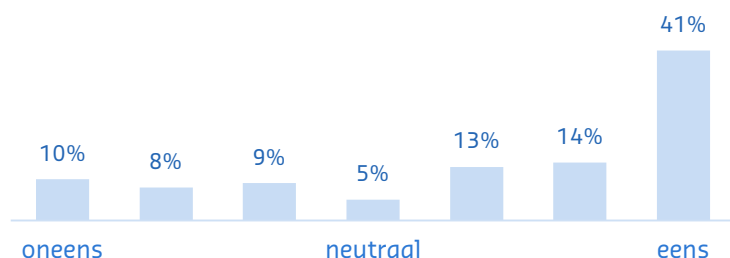
Onze gemeente zou mensen die op de vlucht zijn voor oorlog opvang moeten bieden (n=7.245)

Wanneer het specifiek gaat om 'mensen die op de vlucht zijn voor oorlog' is nog maar 48% het hier **mee oneens**. Dat is 15 procentpunten minder dan wanneer het gaat om 'vluchtelingen'. Een kleine meerderheid (52%) is het **eens** met de opvang van mensen die op de vlucht zijn voor oorlog of staat hier neutraal tegenover. 45% van de respondenten neemt een uiterste positie op de vraag in (respectievelijk 27% helemaal aan de 'oneens' zijde en 18% aan de 'eens' kant). Ook deze antwoorden verschillen niet sterk per kern.

Kern	Oneens	Neutraal of eens
Bosschenhoofd	52%	48%
Hoeven	44%	56%
Oud Gastel	50%	50%
Oudenbosch	47%	53%
Stampersgat	51%	49%

Ik maak mij zorgen over het feit dat de gemeente vluchtelingen moet huisvesten (n=7.245)

Van de respondenten maakt 68% zich (in meer of mindere mate) actief zorgen dat er vluchtelingen in hun gemeente worden gehuisvest. 32% maakt zich hier niet actief zorgen over. 51% neemt een uiterste positie in op de vraag (respectievelijk 10% helemaal aan de 'oneens' en 41% helemaal aan de 'eens'-kant). Opnieuw zijn er per kern slechts kleine verschillen.

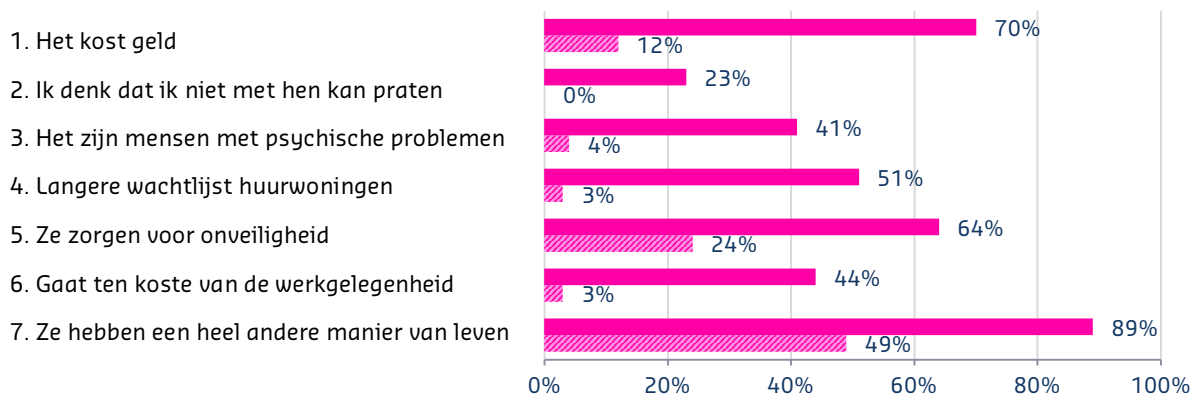
Kern	Oneens	Eens
Bosschenhoofd	24%	76%
Hoeven	30%	70%
Oud Gastel	24%	76%
Oudenbosch	28%	72%
Stampersgat	23%	77%

1.4 / Aard van de zorgen van respondenten

Aan respondenten die bij de stelling 'Ik maak mij zorgen over het feit dat de gemeente vluchtelingen moet huisvesten' aangaven zich inderdaad zorgen te maken (n=4.926), vroegen we waarover ze zich zorgen maken. Bij deze vraag konden meerdere antwoorden worden aangevinkt. Als vervolgvraag gaven respondenten aan welke zorg voor hen het zwaarst weegt. Onderstaand het resultaat.

Waarover heeft u zorgen? En welke daarvan weegt voor u het zwaarst?

Respondenten die aan het begin van de vragenlijst aangaven zich zorgen te maken (n=4.926)

Naast de voorgegeven opties, konden respondenten in het open tekstveld ook een andere zorg noemen omtrent de huisvesting van vluchtelingen. In de vervolgvragen konden zij ook deze zelfingebrachte optie als belangrijkste optie aanvinken. Hieronder volgt een analyse van alle zelfingebrachte zorgen die vervolgens als belangrijkste zijn gekenmerkt.

belangrijk
meest belangrijk

Anders, namelijk - 5%

Deze 5% is als volgt verdeeld:

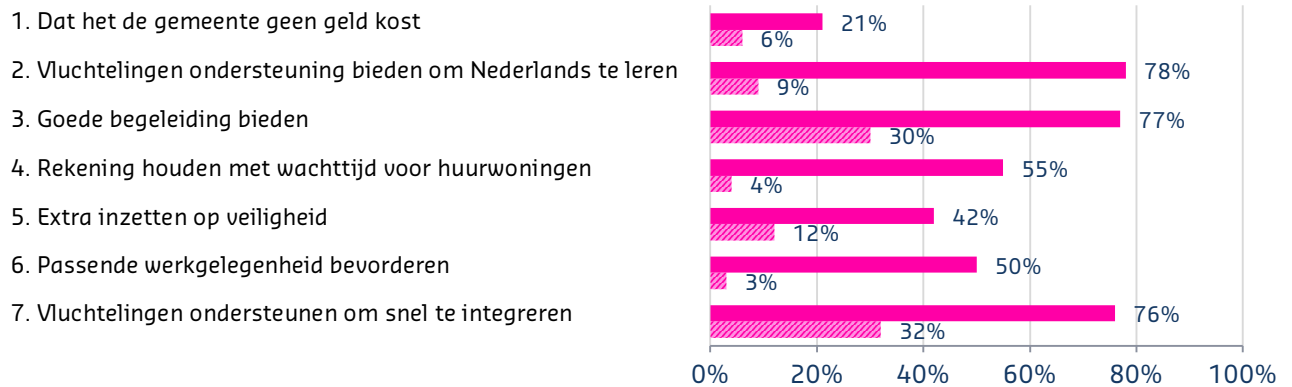
18%	Hier al genoeg problemen, gaat ten koste van eigen inwoners
14%	Aantal vluchtelingen te hoog
10%	Zijn vooral economische vluchtelingen
8%	Opvang in eigen land/regio
7%	Wil geen moslims/islam
6%	Al veel migranten in gemeente
6%	Negatief effect op leefomgeving en gemeenschap
3%	Geeft problemen op lange termijn
29%	Overige

1.5 / Wat vinden respondenten die zich geen zorgen maken belangrijk?

Aan respondenten die bij de stelling 'Ik maak mij zorgen over het feit dat de gemeente vluchtelingen moet huisvesten' aangaven zich niet actief zorgen te maken (n=2.319), vroegen we waar de gemeente rekening mee moet houden. Bij deze vraag konden meerdere antwoorden worden aangevinkt. Als vervolgvraag gaven respondenten aan welke van hun antwoorden ze het belangrijkste vinden. Onderstaand het resultaat.

Waar moet de gemeente rekening mee houden bij het huisvesten van vluchtelingen? En welke daarvan weegt voor u het zwaarst?

Respondenten die aan het begin van de vragenlijst aangaven zich geen zorgen te maken (n=2.319)

Naast de voorgegeven opties, konden respondenten in het open tekstveld ook een andere zorg noemen omtrent de huisvesting van vluchtelingen. In de vervolgvragen konden zij ook deze zelfingebrachte optie als belangrijkste optie aanvinken. Hieronder volgt een analyse van alle zelfingedachte maatregelen die vervolgens als belangrijkste zijn gekenmerkt.

belangrijk
meest belangrijk

Anders, namelijk – 4%

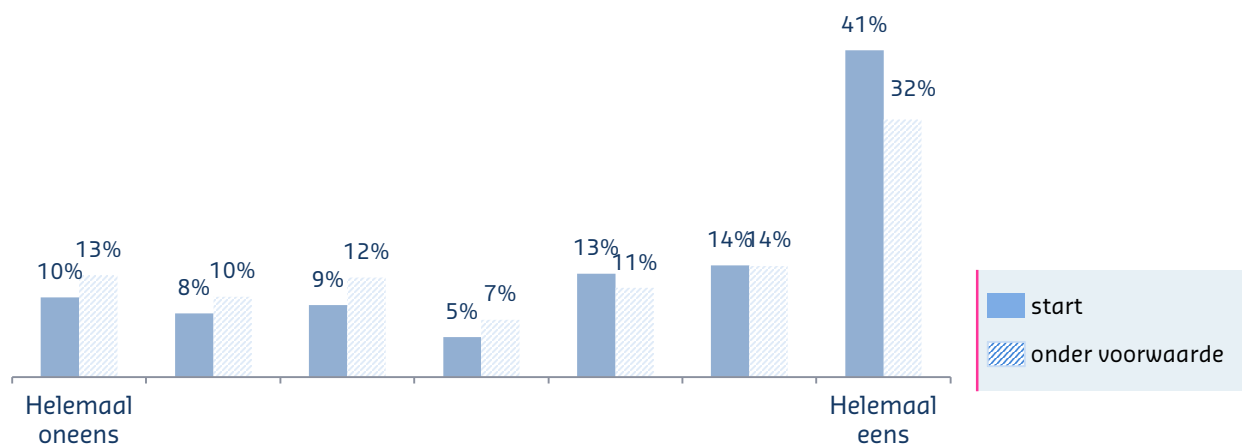
Deze 4% is als volgt verdeeld:

18%	Locatie(s) binnen de gemeente Halderberge, niet grootschalig
14%	Dat inwoners Halderberge er zelf niet onder leiden
13%	Samenstelling groep, vooral gezinnen
13%	Zorg voor sociale inbedding en veiligheid voor vluchtelingen
11%	Evenredig verdeeld over Nederland
10%	Moet gaan om tijdelijke opvang
7%	Opvang alleen voor oorlogsvluchtelingen
13%	Overige

1.6 / Mogelijk beïnvloeden draagvlak respondenten

De onderstaande vraag is gesteld nadat respondenten aangaven wat zij het zwaarst vonden wegen bij de huisvesting van vluchtelingen. Het figuur hieronder maakt zichtbaar welke verschuiving dan optreedt in relatie tot de vraag gesteld aan het begin van de vragenlijst: 'Ik maak mij zorgen dat de gemeente vluchtelingen moet huisvesten'. Het percentage respondenten dat zich actief zorgen maakt daalt dan met 11 procent (van 68% naar 57%). De grafiek geeft de percentages weer van alle respondenten in de gemeente Halderberge (n=7.245).

Stel dat de gemeente hiervoor zorgt, in welke mate bent u het dan eens met de volgende stelling: 'Ik maak mij zorgen over het feit dat de gemeente vluchtelingen moet huisvesten'

Hieronder wordt in een tabel weergegeven welke verschuiving plaatsvindt binnen de groep respondenten die bij de vraag 'Ik maak mij zorgen over het feit dat de gemeente vluchtelingen moet huisvesten' geantwoord hebben met 'eens' op het moment dat er tegemoet wordt gekomen aan hun belangrijkste zorg.

		% dat verschuift	% oneens naar neutraal of eens
1.	Het kost geld	22%	12%
2.	Ik denk dat ik niet met hen kan praten vanwege de taal	26%	13%
3.	Het zijn mensen met psychische problemen	35%	19%
4.	Dat de wachttijd voor huurwoningen toeneemt	30%	13%
5.	Ze zorgen voor onveiligheid	23%	11%
6.	Gaat ten koste van de werkgelegenheid	34%	21%
7.	Ze hebben een heel andere manier van leven / normen en waarden	25%	12%

1.7 / Begeleiding van vluchtelingen

Wilt u zelf een rol spelen in de begeleiding van vluchtelingen?

Van de respondenten die kozen voor 'ja, omdat' (21%) gaven 633 mensen aan dat de gemeente hen mag benaderen om een rol te spelen in het begeleiden van vluchtelingen.

Ja, omdat -21%

36%	Ik graag wil helpen
21%	Plicht om iets te doen voor medemensen, langs de kant staan is te makkelijk
16%	Het is goed voor de integratie van vluchtelingen
8%	Heb daar ervaring mee
7%	Zodat vluchtelingen zich welkom voelen
6%	Ik zou zelf in die situatie ook graag geholpen willen worden
6%	Overige

De respondenten die aangaven geen bijdrage te willen leveren aan de begeleiding van vluchtelingen (73%) gaven hiervoor de volgende redenen:

Nee, omdat - 79%

34%	Weinig tijd voor/ te druk
17%	Niet geschikt (taal) of deskundig genoeg. Ben geen professional.
16%	Geen interesse/geen behoefte aan
15%	Mijn leeftijd / gezondheid laat het niet toe
6%	Ik doe elders al vrijwilligerswerk
3%	Dat is niet mijn taak, wel van bijvoorbeeld de gemeente
9%	Overig

1.8 / Draagvlak aantal vluchtelingen

Uw gemeenteraad heeft besloten dat 600-750 vluchtelingen te veel is. Wat vindt u het maximaal aantal vluchtelingen dat in uw gemeente mag worden opgevangen?

In de enquête hebben we de volledige groep respondenten ook bevestigd op **het aantal** vluchtelingen dat volgens hen in hun gemeente mag worden opgevangen. Onderstaande tabel laat twee dingen zien: het percentage per categorie en het totale draagvlak voor de opvang van dit aantal. Het percentage per categorie geeft het aantal respondenten weer dat een aantal heeft opgegeven dat binnen deze categorie valt. Voor het totale draagvlak hebben we alle respondenten opgeteld die voor de opvang van dit aantal of een groter aantal vluchtelingen zijn. Respondenten die aangeven voor de opvang van 750 vluchtelingen of meer te zijn, die zijn immers ook voor de opvang van 1-10 vluchtelingen. De onderste regel van de tabel telt dus op van rechts naar links.

categorie	tussen 1 en 10	tussen 11 en 50	tussen 51 en 100	tussen 101 en 200	tussen 201 en 400	tussen 401 en 600	tussen 601 en 750	meer dan 750
per categorie*	5%	13%	15%	11%	15%	5%	3%	1%
totale draagvlak**	68%	63%	50%	35%	24%	9%	4%	1%

Uitgesplitst naar de groep die zich zorgen maakt en de groep die dat niet doet:

- / Van de mensen die zich niet actief zorgen maken geeft 15% aan dat de gemeente het oorspronkelijk aantal vluchtelingen (tussen de 600-750) of meer op mag vangen
- / Van de mensen die zich wel zorgen maken geeft 42% aan dat de gemeente maximaal 0 vluchtelingen mag opvangen

Uw gemeenteraad heeft besloten dat een opvanglocatie voor vluchtelingen voor minimaal 10 jaar een te zware belasting is. Hoe lang mag de belasting van u maximaal duren?

Nadat we vroegen naar het aantal vluchtelingen hebben we de volledige groep respondenten ook bevestigd op **hoelang** vluchtelingen in hun gemeente mogen worden opgevangen. Onderstaande tabel laat twee dingen zien: het percentage per categorie en het totale draagvlak voor de opvang van dit aantal. Het percentage per categorie geeft het aantal respondenten weer dat een aantal heeft opgegeven dat binnen deze categorie valt. Voor het totale draagvlak hebben we alle respondenten opgeteld die voor de opvang van dit aantal of een groter aantal vluchtelingen zijn. Respondenten die aangeven voor de opvang van 750 vluchtelingen of meer te zijn, zijn immers ook voor de opvang van 1-10 vluchtelingen. De onderste regel van de tabel telt dus op van rechts naar links.

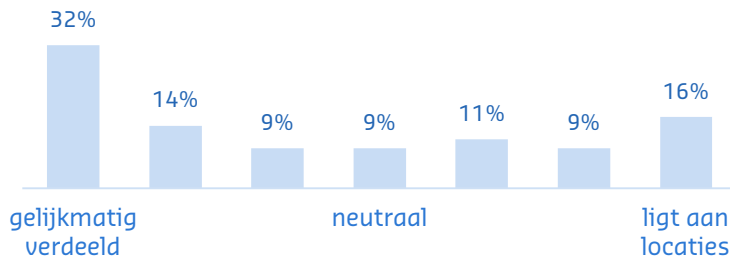
categorie	vanaf 0 t/m 0,5 jaar	vanaf 0,5 t/m 1 jaar	vanaf 1 t/m 2 jaar	vanaf 2 t/m 5 jaar	vanaf 5 t/m 9 jaar	10 jaar of langer	zo lang als nodig
per categorie	16%	15%	13%	19%	2%	4%	2%
totale draagvlak	69%	53%	38%	25%	6%	4%	2%

- / Van de mensen die zich niet actief zorgen maken geeft 12% aan dat de duur van de opvang 10 jaar of langer mag duren
- / Van de mensen die zich zorgen maken geeft 38% aan dat de opvang van vluchtelingen maximaal 0 maanden mag duren

1.9 / Draagvlak wijze van huisvesten vluchtelingen

Wat kiest u? Vluchtelingen gelijkmatig verdeeld over de kernen huisvesten of de spreiding laten afhangen van de geschiktheid van de opvanglocaties van de kernen?

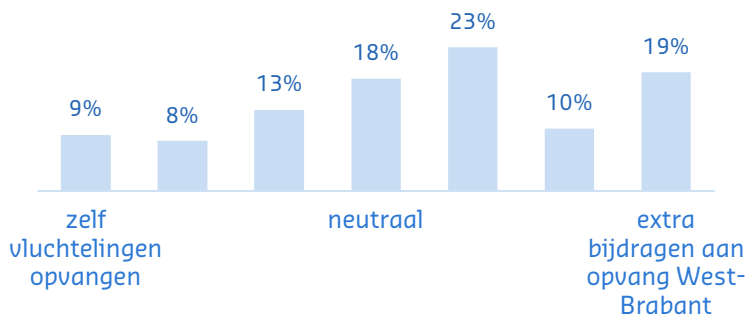
Alle respondenten gemeente Halderberge (n= 7.245)

Een kleine meerderheid van de respondenten (55%) geeft aan (in meer of mindere mate) voorstander te zijn van het gelijkmatig verdeeld huisvesten van vluchtelingen. 36% geeft aan (in meer of mindere mate) er voor te zijn om per kern te kijken hoe geschikt de opvanglocaties zijn. 9% geeft aan geen voorkeur te hebben. 48% neemt een uiterste positie op de vraag in (respectievelijk 32% aan de 'gelijkmatig verdeeld' zijde en 16% aan de zijde van 'ligt aan locaties'.

Wat kiest u? Als gemeente vluchtelingen zelf huisvesten of extra bijdragen aan de opvang in de regio West-Brabant?

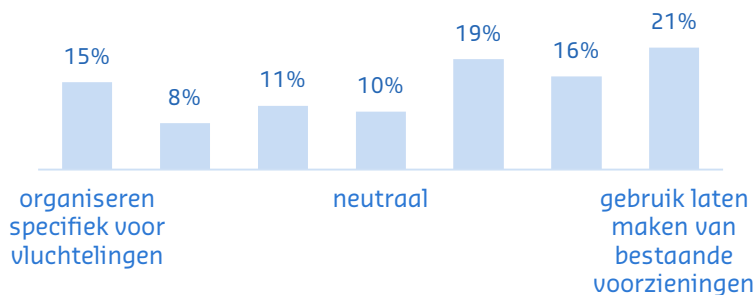
Alle respondenten gemeente Halderberge (n= 7.245)

Een kleine meerderheid van de respondenten (52%) geeft aan (in meer of mindere mate) voorkeur te geven aan een extra bijdrage aan de opvang van vluchtelingen in regio West-Brabant ten opzichte van het opvangen van vluchtelingen in de eigen gemeente. 30% geeft (in meer of mindere mate) de voorkeur aan opvang in eigen gemeente. 18% geeft aan geen voorkeur te hebben. 28% neemt een uiterste positie op de vraag in (respectievelijk 9% aan de 'zelf vluchtelingen opvangen' zijde en 19% aan de 'extra bijdrage West-Brabant' zijde.

Wat kiest u? Voorzieningen specifiek organiseren voor vluchtelingen of hen gebruik laten maken van bestaande voorzieningen?

Alle respondenten gemeente Halderberge (n= 7.245)

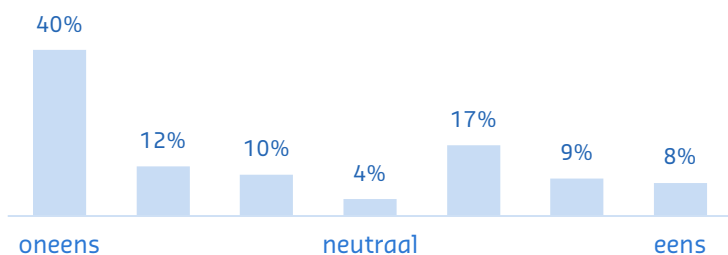
Een kleine meerderheid van de respondenten (56%) geeft aan (in meer of mindere mate) voorstander te zijn van het gebruik laten maken van bestaande voorzieningen. 34% geeft aan (in meer of mindere mate) voorstander te zijn van voorzieningen specifiek voor vluchtelingen. 10% geeft aan geen voorkeur te hebben. 36% neemt een uiterste positie op de vraag in (respectievelijk 15% aan de 'organiseren specifiek voor vluchtelingen' zijde en 21% aan de 'gebruik laten maken van de bestaande voorzieningen' zijde).

1.10 / Draagvlak soorten opvang

Een vorm van de huisvesting van vluchtelingen is de noodopvang van vluchtelingen. Hier is in het onderzoek ook naar gevraagd. 38% van de respondenten geeft aan voor de noodopvang van vluchtelingen te zijn, 62% is tegen. 48% neemt een uiterste positie in op de vraag (respectievelijk 40% helemaal aan de 'oneens-zijde' en 8% helemaal aan de 'eens-zijde').

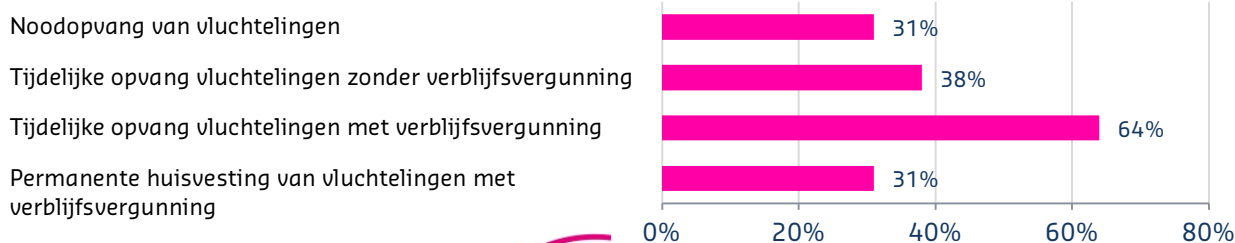
Stel dat de gemeente wordt gevraagd noodopvang te faciliteren voor vluchtelingen dan ben ik

Alle respondenten gemeente Halderberge (n=7.245)

Als u zou mogen kiezen, welke opvang zou u dan willen bieden?

We vroegen aan respondenten welke soort opvang hun voorkeur heeft als ze zelf zouden mogen kiezen. De respondenten die bij de eerste vraag aangaven het helemaal oneens te zijn met het opvang bieden aan vluchtelingen door de gemeente (40%) kreeg deze vraag niet te zien. De overige 4.275 konden kiezen uit vier opties waarbij ze ook meerdere antwoorden aan konden kruisen.

1.11 / Open commentaren

Ter afsluiting van de vragenlijst is aan alle respondenten gevraagd of zij nog iets kwijt willen over het huisvesten van vluchtelingen in de gemeente Halderberge. Met behulp van een geautomatiseerde tekstanalyse hebben we de genoemde trefwoorden gedefinieerd en gecategoriseerd. Totaal heeft 57% van de respondenten een aanvullend commentaar achtergelaten. Naar verhouding hebben iets meer 'ik maak me zorgen: eens' respondenten van deze mogelijkheid gebruikgemaakt dan de 'ik maak me zorgen: oneens' respondenten. Volgend treft u een samenvatting van de opentekstanalyse, uitgesplitst naar categorie ('eens' en 'oneens').

Respondenten die zich zorgen maken "eens"

Percentage	Antwoord
14%	Aantal vluchtelingen is te groot voor (kernen binnen) Halderberge
12%	Samenstelling van de groep, als opvang dan vooral gezinnen
11%	Zorgt voor een grotere onveiligheid
10%	Vluchtelingen moeten in eigen land of regio worden opgevangen
9%	Zijn geen echte vluchtelingen, we moeten ze daarom terugsturen
7%	Veiligheid in de gemeente
6%	Eigen volk eerst, we hebben al genoeg problemen
6%	Hebben hele andere normen en waarden, islamitische cultuur
5%	Halderberge heeft al genoeg allochtone inwoners
21%	Overige

Typerende voorbeeldteksten, 'Ik maak me zorgen, eens'

- / *'Huisvesten van economische (want dat zijn het gewoon) vluchtelingen past niet in het gewenste toekomstbeeld!'*
- / *'De gemeente Halderberge is reeds verzadigd met allochtonen inwoners. Nog meer buitenlanders verstoord de gemeenschap.'*
- / *'Dit is geld weggooien, want veranderen en helpen lukt vaak niet door het verschil in normen en waarden en de psychische problemen die deze mensen met zich meebrengen. En dan kun je wel zeggen dat jullie daaraan gaan werken. Maar dit gaat niet lukken!!'*
- / *'Verdeel ze goed over de kernen. Houdt rekening met plaatsen waar al veel nationaliteiten zitten. Balans in kernen is erg belangrijk.'*
- / *'Het brengt veel onrust, is niet veilig meer op straat, er zitten al veel polen en oostblokkers hier die met onze banen weg gaan en wij moeten veel huur betalen terwijl de vluchtelingen alles voor niets krijgen over onze ruggen en eerst ons eigen volk helpen.'*

Respondenten die zich geen zorgen maken ('oneens')

Percentage	Antwoord
20%	Kleinschalige opvang in kernen
15%	Zorg voor goede integratie vluchtelingen en begeleiding
14%	Mag niet ten koste gaan van eigen inwoners, bijvoorbeeld voor huurwoningen
11%	Bij voorkeur opvang van gezinnen met kinderen, niet alleen mannen
9%	Taak om deze mensen in nood op te vangen
9%	Er moet goed onderscheid worden gemaakt tussen economische vluchtelingen en oorlogsvluchtelingen
6%	Zorg voor veiligheid voor inwoners en vluchtelingen

5%	Gebruik voor opvang leegstaande gebouwen
12%	Overige

Typerende voorbeeldteksten, 'Ik maak me zorgen, oneens'

- / *'Sleutel voor succesvolle opvang ligt in kleinschaligheid en spreiding met goede integratiebegeleiding. Crimineel gedrag hard aanpakken.'*
- / *'Gezinnen zijn voor mij veel meer welkom dan (jonge) mannen alleen. Die weten over het algemeen niet hoe ze zich hier moeten gedragen (mn. tegenover vrouwen).'*
- / *'Er is al een grote wachtlijst voor sociale huurwoningen. Dus ook net als alle anderen, netjes op de wachtlijst.'*
- / *'We hebben met elkaar een zorgtaak voor vluchtelingen. Nederland en dus ook onze gemeente moet daarin bijdragen.'*
- / *'Is maatwerk, hangt af van locatie en middelen voor begeleiding en controle. Als alles goed geregeld is zie ik het probleem niet met opvang. Stel duidelijke regels en bedenk van te voren wat je doet als het niet goed gaat.'*

Onderzoeksverantwoording

Participatief onderzoek

Met een digitale vragenlijst van maximaal 15 gesloten vragen en 2 open vragen, zijn de inwoners van Halderberge van 29 februari tot en met zondag 13 maart 2016 bevroegd op de huisvesting van vluchtelingen in hun gemeente. Het onderzoeksmodel dat hiervoor gebruikt is, is ontwikkeld op basis van testen in ons burgerpanel. Ruim vierduizend Nederlanders in ons panel hebben wij op het model bevroegd. Met deze testronde hebben wij het model gevalideerd en toepasbaar gemaakt voor individuele gemeenten.

Ruim 24.000 inwoners van Halderberge, dit zijn alle inwoners van 18 jaar en ouder, hebben per post een persoonlijke brief ontvangen met daarin een unieke link naar de vragenlijst. Juist met een thema als dit, dat in sterke mate leeft onder de Nederlandse bevolking, is het in onze visie van groot belang dat iedereen die zijn mening wil geven ook de gelegenheid krijgt die te geven. Zo krijgt het onderzoek een participatief karakter en ontstaat meer draagvlak voor de uitkomsten. Verdere berichtgeving over de uitkomsten van het onderzoek, roept bij deelnemers op deze wijze herkenning en betrokkenheid op: *"Aan dat onderzoek heb ik meegedaan!"*. Deelname aan het onderzoek was daarom zo toegankelijk en laagdrempelig mogelijk, zodat iedereen eenvoudig mee kon doen. Mensen die minder digitaal vaardig zijn konden de vragenlijst op papier invullen.

Zo vormt het onderzoek een opmaat tot discussie en dialoog, waarbij degenen die aan het onderzoek deelnemen, ook worden gestimuleerd betrokken te blijven. 67% van de respondenten heeft aangegeven op de hoogte gebracht te willen worden van de uitkomsten van het onderzoek.

Betrouwbaarheid en representativiteit

Bij dit type onderzoek, waarbij alle inwoners van 18 jaar en ouder een persoonlijke uitnodiging tot deelname ontvingen, is de betrouwbaarheid enorm hoog. Namelijk naast dat inwoners toegang verkregen tot het onderzoek middels een persoonlijke code, zijn er ook nog aanvullende stappen genomen om eventuele manipulatie uit te sluiten. Wij doelen hier op ons verificatieproces en onze weging van resultaten ten behoeve van de representativiteit.

Met behulp van een *verificatieproces* (bestaande uit zeven verschillende maatregelen die ons in combinatie in staat stellen oneigenlijk gebruik van de enquête op te sporen en uit te sluiten), hebben we alle respondenten geverifieerd. In totaal heeft dit, na verificatie van de respons, geresulteerd in 7.245 ingevulde vragenlijsten die bij de analyse zijn betrokken. Als onderdeel van dit proces werd respondenten naar hun postcode en emailadres gevraagd, slechts 4% van de respondenten besloot op dit moment te stoppen met de vragenlijst.

Ieder onderzoeksresultaat dat wordt gepresenteerd op basis van een selectie van respondenten heeft een mate van representativiteit. Het is onze verantwoordelijkheid die mate van representativiteit zo groot mogelijk te maken. Bij de presentatie van de cijfers per kern hebben wij telkens de foutmarge aangegeven waar rekening mee moet worden gehouden.

Op basis van de gegevens van de respondenten op onze verificatievragenlijst en de postcodegegevens hebben we in de analysefase ten behoeve van de representativiteit ook een weging toegepast op de resultaten van de invullers. Daarbij hebben we ons niet uitsluitend gebaseerd op postcode en de aanvullende gegevens die respondenten zelf hebben ingevuld, maar ook op een sociologische modellenbank die wij correleren met zes-

cijferige postcodes. Hierbij hebben we gebruik gemaakt van de mosaic-segmentatie van Whooz/Experian³. Via deze methode heeft ook een correctie plaatsgevonden op het verschil in respondenten.

Opzet van de vragenlijst

Het onderzoek is gedaan vanuit de achtergrond dat de gemeente vluchtelingen in de gemeente moet huisvesten. De vraagstelling is er dan ook gericht op het in beeld brengen van redenen waarom inwoners dat niet steunen, om zo het handelingsperspectief voor de gemeente helder te krijgen. Op basis van een aantal test-vragenlijsten op ons burgerpanel (algemeen Nederland, niet specifiek voor de gemeente) zijn de in de vragenlijst gebruikte voorgegeven redenen/voorwaarden het meest naar voren gekomen.

In het onderscheid tussen de 'eens, ik maak me zorgen'-groep en de 'oneens, ik maak me niet actief zorgen'-groep is de groep die zich niet actief zorgen maakt over dat de gemeente vluchtelingen moet opvangen, gedefinieerd als de groep respondenten die zich op de vier meest linker posities van de vraag hadden gepositioneerd (inclusief de middenpositie). Respondenten die zich op de middenpositie hadden gepositioneerd, kregen in het vervolg van de enquête dezelfde vragen als diegene die zich geen zorgen maken over het feit dat de gemeente vluchtelingen moet huisvesten. Gegeven de context van het onderzoek (de invulling van de verplichting tot huisvesting van vluchtelingen) is de groep die zich actief zorgen maakt onderzoeksmatig te onderscheiden van de groep die zich niet actief zorgen maakt. Neutraal is te definiëren als 'geen actieve zorgen', gezien het feit dat de vragenlijst zich richt op het handelingsperspectief van de gemeente. In de vragenlijst zat een 'routing' waarbij de antwoorden op eerdere vragen tot andere vervolgvragen konden leiden.

Er zijn tussentijds – dus terwijl de vragenlijst online stond – géén wijzigingen geweest in het ontwerp van de vragenlijst.

³ <http://www.experian.nl/mosaic>